

PS

ALLEHANDA OM VARJEHANDA

Avdelningen finner sig i att återkomma, denna gång med mångsidigt innehåll.

I följebrev till ett av sina många bidrag hann f ö den flitige Dalenius närapå förekomma den senaste taxeinnovationen. Skrev: »Apropå modern marknadsföring såg jag en tid före jul en annons i lokaltidningen från Posten, så lydande: 'Kom och lämna era julkort själv på vår brevtterminal [på Hotahejtivägen 398]!' Så enkelt lurar man kunderna att göra första delen av det jobb för vilket vi betalat genom att köpa fri-märken! Jag ser redan framför mig nästa kampanj: 'När träffade Du egentligen Moster Märta i Karesuando senast? Varför inte åka och lägga på julkortet i hennes egen brevlåda?! Du behöver ändå bara betala 3:85!'»

Apropå botaniserandet i »Klassifikation av sjukdomar och hälsoproblem 1997» (avdelningen nr 3/97) skriver Ulf Bergvall i Kalmar: »Utan att Ann-Sofie Rönnegård klart ut säger det tycker man sig förstå att hon ställs inför ett fall av cyklopi. Varför detta inte definieras explicit och också omskrivs i klassifikationens terminologi är oklart.

Som stark anhängare av principen att en spade skall kallas en spade går jag till klassifikationens kapitel XVII (*Maleofor-mationes congenitae, deformitates et anomaliae chromosomales*) och finner i position Q87.0 (*Medfödda missbildningssyndrom som främst påverkar ansiktets utseende*) Cyklopi. Detta tillstånd är för övrigt uteslutet i klassifikationens position Q18 (*Andra medfödda missbildningar av ansiktet och halsen*). Q.e.d.»

För övrigt har föreståndaren, med välvilligt bistånd från det sponsrande matvaruföretaget, uppmärksammat att företagsläkaren Eva Helen Ekström högtidligen korats till segrare i landets första matlagningstävling för läkare, »Doktor vid spisen». Den vinnande meny innehöll rotfruktsrösti, örtmarinerade kycklingfiléer samt flarn med portvinsmarinerade jordgubbar och blåbär.

Bland 500 anmälda tog sig även barnläkaren Lars Browaldh, husläkaren Mia Granberg-Stånge, docenten Lennart Jansson och distriktsläkaren Carl Johan Westberg till final.

Avdelningen tar sig till att återkomma.

Läsartyper

Läsarna av medicinska och andra factidskrifter sönderfaller – i likhet med den berömda myran – vid närmare betraktande i ett flertal fraktioner. I detta avseende uppvisar de alltså stora likheter med dagstidningar från främmande länder. Är det bara i Sverige som tidningstryckerierna har tillgång till lim eller häftklammer?

Jag bortser här givetvis från den mest betydelsefulla läsarkategorin, nämligen den för alla Läkartidningsprenumeranter välkända baklängesblåddraren (*Retroscoptisor publ.*). Nu gäller det i stället de olika metoder varmed man söker bevara det tryckta materialet, för att senare kunna återvända till det. Härvid särskiljer vi följande distinkta typer av tidskriftsbrukare, varav jag själv finner mig tillhöra minst tre:

- Rivaren (kan i sin tur indelas i två subgrupper),
 - gemaren,
 - understrykaren,
 - överstrykaren,
 - hörnvikaren, samt
 - kopiatören.

Direktrivaren (*Destructor acutus*) börjar redan vid första läsningen av ett nytt tidskriftsnummer systematiskt riva av sidorna framifrån, allteftersom han

läser dem. Sidorna hamnar därefter i två högar, en mindre med »intressant material» och en avsevärt större med »likgiltigt dito» som kastas. Det intressanta materialet sparas i en trave för att, så snart tid gives, kunna läsas in extenso. Direktrivaren igenkänns på att han ständigt står på huvudet i pappersåtervinningstunnan, sedan han vid sin fördröjda läsning stött på den försmädliga texten »forts sid 2988», vilken sida han givetvis redan två veckor tidigare har slängt bort.

I retrorivaren (*Destructor retardatus*) igenkänner jag mig själv. När TV-programmen under mellandagarna blir alltför tråkiga tar jag fram traven med årets alla Läkartidningar och försöker välja ut vad jag vill spara. Jämfört med direktrivaren har jag den fördelen att jag oftast kan återfinna och sammankoppla de artikelserier som förekommit i flera nummer. Nackdelen är att jobbet är ytterst monotont, och någonstans kring nummer 29 börjar min entusiasm falna, så att utbytet ur andra halvårets nummer blir klen. Dock läser jag alltid samvetsgrant om PS-sidorna, vilket ger upphov till mångt förnöjt kluckande. Ett ytterligare problem drabbar dem som tillhör en blandform mellan *acutus*- och *retar-*

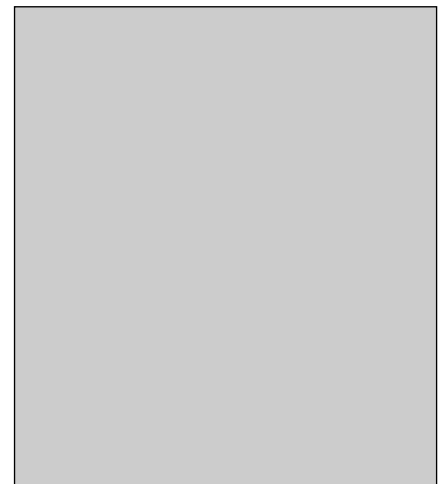
Något att hänga i granen?

I dessa bistra tider när läkemedelsförmånerna är föremål för åtstramningar och det blir allt bistrare att vara patient vill jag berätta följande:

En söt (?) julprydnad kom i min hand genom en anhörig, som fått den av en bekant. Denna äldre dam tillverkade små, till synes oförargliga julgransprydnader av tomma ventolinediskar. Kanske ett sätt att minska förgelsen över att så många emballage inte går att återvinna på lämpligt sätt?

Så småningom avslöjades emellertid detaljer om julprydnadstillverkningen som kom att ställa saken i en annan dager. Diskarna kom tillverkaren till handa genom en astmatiker som frikostigt delade med sig. Sedan satt nämnda dam och punkterade dem och hällde ut innehållet(!). På den något bestörta frågan, hur hon kunde göra så med dyr medicin, svarade hon glatt att väninnan ju fick dem gratis på apoteket!

En del diskar brydde hon sig för övrigt inte om att punktera och således länsa på sitt innehåll. Den astmatiker som i julbrådskan kom på sig med att ha glömt att hämta ut tillräckligt mycket

medicin och drabbades av ett astmaanfall mitt i julfirandet, kunde således bara gå fram till julgranen och plocka ner sin dos.

Kanske genialt? Eller kanske var det på tiden att fri medicin vid vissa sjukdomar avskaffades?

Kjell Rydh
Värnamo